

Aar 1824, den 9de Februar, var Storthinget samlet.

Rigets Statholder, Hans Excellence Greve Sandels tilligemed den Kongl. Regjering, ledsgaget af Høiesteret, Generalstabben, Universitetet og Stats dens øvrige Authoriteter, indfandt sig Kloken 11 Formiddag i Storthinget, modtagne af en bertil udnævnt Deputation.

Hans Excellence Statholderen forelæste Hans Majestæt Kongens aabne Brev af 22de Januar dette Aar, hvorved han befudmægtigedes til paa Hans Majestæts Begne at aabne Storthinget paa constitutionsmæssig Maade. Ved Statsraad Collet blev op læst Hans Majestæts naadige Tale i denne Anledning, og ved Stateraad Treschow Haist: sammes Beretning til Storthinget om Rigets Tilstand og Bestyrelse siden September Maaned 1822; hvorefter Statholderen erklærede Storthinget for at være constitutionsmæssigen aabs: net. Præsidenten forelæste i den Anledning en Tale, hvorefter Hans Excellence og den norske Res: gering med Følge forlode Storthinget.

Førommeldte aabne Brev, den Kongelige Tale og Beretningen om Rigets Tilstand og Bestyrelse ere af følgende Indhold:

"Vi Carl Johan, af Guds Maade Konge til Sverige og Norge, de Gothers og Venders, gjøre vitterligt: Vi skulle intet hellere have ønsket, end omgivne af Vor troe Norske Folks Repræsentanter, enten Selv, eller ved Vor elskelige kjære Hr. Søn, Hans Kongelige Høihed Kronprinsen, at kunneaabne det nu forestaaende ordentlige Storthing; men hindrede ved Forretninger, der i lige Grad angaae begge de forenede Riger, sic Vi Os nødsagede til at opgive dette Vor Ønske.

Vi have derfor naadigst villet bestikke, ligesom Vi og med dette Vor aabne Brev naadigst bestikke Os elskelig Vor Statholder i Vor Rige Norge, En af Sveriges Riges Herrer, Canzler for det Norske Universitet, Ridder og Commandeur af Vore Ordener m. m., Hr. Greve von Sandels til paa Vore høie Begne at aabne det nu forestaaende Storthings Forhandlinger ved den ham fra Os tilsligemed dette Vor aabne Brev naadigst tilstillede Tale, hvilken han selv harer at oplöse, eller dertil at udnævne en af Vore Statsraader.

Og har bemeldte Vor Statholder i Øvrigt at udføre den ham derved naadigst overdragne Forretning overeensstemmende med Grundlovens 74de §.

Givet paa Stockholms Slot, den 22de Januar 1824.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

Sommerhjelm.

J. H. Vogt."

"Gode Herrer og Norske Mænd!

Norges Grundlov, der kalder Eder til dette ordentlige Storthing, foreskriver enhver af Eder hans Pligter og Rettigheder.

Ikke saameget af de Forpligtelser, den paalægges, som af sine Repræsentanters oplyste Fædrelands-Sind og Redelighed er det, at Folket forventer Rolighed indenfor sine Grænser og Agtelse udenfor samme.

Det er desuden blot ved en fuldkommen Enighed mellem Nationens Udkaarede og Statens Overhoved, at den kan nyde de velgørende Virkninger af dens constitutionelle Forfatning.

Med disse lykkelige Forventninger sender Jeg Eder Min kongelige Hilsen, i det Jeg herved aabsner Eders Samlinger.

Beretningen om Rigets Tilstand og Indre Bestyrrelse, der nu skal blive Eder forelagt, vil udfor-

52   Storthinget d. 9de Februar.

ligen underrette Eder om de heldige Virkninger,
som det sidste Storthings Tillid til Regjeringen
har frembragt.

Agerdyrkningen har gjort betydelige Fremstride,
og Handelen har opretholdt sig.

De mellem de forenede Riger anlagte nye
Veie have fremmet Brødrefolkernes fælleds Tær.

Statens Finance-Væsen er blevet bestyret med
saamogen Orden, at Jeg ikke har behovet at bes-
nytte det Mig meddelede Creditiv paa Banken; og
den med Kongeriget Danmark afsluttede Conven-
tion er blevet opfyldt overensstemmende med de
af Storthinget i 1821 fastsatte Grundbestemmelser.

Det staar end tilbage at give vojt borgerlige
Forbund en større Fuldkommenhed.

I skulle nu tage under Overveielse de Forslag til
Forandringer i Grundloven, som bleve fremsatte
paa det sidste ordentlige Storthing.

Jeg henstiller til enhvers egen Overbevisning
at bedomme deres Nytte.

En faderlig Regjering stræber efter at oplyse
Statens Borgere, men det er overladt til disses
Bedømmelse, at erkjende Nødwendigheden af de
Forandringer, hvortil hin har givet den første Ans-
ledning.

Maa end Feldherrens Besalinger paa Valsplassen uopholdeligen og ubetinget efterkommes, saa forholder det sig dog anderledes, naar der handles om at give Nationer Statsforfatninger.

Det er ved Nolighed, Eftertanke, ved Tilsidesættelse af al personlig Fordeel, og ved i rette Tid at beherske sin Billie, at et Folk bliver i Stand til at give sig en Forfatning, der passer til Landets særliske Bestæmmelser og til dets Indvaaneres Characteer.

Et Lands Statsforfatning bør fastsætte en fuldkommen Ligevægt mellem Kongen og den lovgivende Førsamling.

Denne Ligevægt, Grundvorden for en gjensidig Tiltro, indeholdes i vor Grundlovs Land, og Nationen, der beklæder sine Lovgivere med den Ret at gjøre Forlag, attræaer paa samme Tid, at dens vedblivende og arvelige Overhoved skal paa sin Side give sit Bisfalde til de Love, som han findes retfærdige og gavnlige.

Geg maa ved denne Lejlighed gjentage, hvad Jeg allerede har sagt ved Storthingets Oplossning i Aaret 1821: "Først efter moden Overveielse af mine Pligter og Folrets Tarv har Jeg ladet Eder foreslægge Propositioner til adskillige Foranbringer i Rigets Grundlov."

Det paaligger Eder at grandiske, hvad der maatte ansees at være sieblikkeligen nødvendigt, og hvad som kunde udgjøre Gjenstand for vidtlestigere Overveielse.

Det paaligger Eder at forudsee de Uleiligheder, som kunde opstaae derved, at Hindringer, som ikke kunne antages at ligge i Grundlovens Aand, maatte modsette sig Regjeringens Ønske at forsøffe Nationen alt hvad vort borgerlige Samfund fræver.

Blandt de foreslaade Forandringer er i Særs beleshed den, som angaaer Grundlovens 79de §, af en stor Wigtighed.

Nødvendigheden af at bringe denne § i Ovreesensstemmelse med Grundlovens 1ste og 3die §§ er indlysende, og Jeg indbyder Eder, gode Herrer og Norske Mænd! til at drøfte denne Sag med al den Opmærksomhed, der bør udmaerkе dannede Nationers Repræsentanter.

Maatte, i det J kaste Eders Blikke udenfor vor Kreds, ødle Tanker hæve Eders Sjel, og altid styre saavel Eders Raadslagninger, som de Beslutninger J tage.

J skulle da, derom er Jeg overbevist, erkjenne, at Retfærdighed og Maadehold ere Grundpiller for constitutionelle Forsamlingers Styke.

Udsøver, Mine Herrer! disse skjonne Vorger-
dyder, og I skulle da, naar Eders Forhandlinger
ere tilendebragte, finde Belønningen deraf, i Over-
bevisningen om at have opfyldt Eders Pligter, i
Eders Konges Velvillie og i Eders Medborgeres
Erkjendtlighed.

Den Forening mellem Min Søn og Prind-
sesse Josefine Maximiliane Eugenie af Leuchten-
berg, hvorom Jeg underrettede det sidste overordent-
lige Storthing, er blevet fuldbyrdet; Formælingen
blev høitideligholdt i Stockholm den 19de Juni for-
rige Åar i Merværelse af Sveriges Riges Stæns-
der og den af Storthinget udnævnte Deputation.

Vore Forhold til alle Magter ere venstabelige,
og Vi vedblive at nyde Neutralitetens og Fredens
herlige Frugter.

At sikre deres Varighed, skal være Gjenstan-
den for Mine Bestræbesser.

Jeg forbliver Norges Riges Storthing med
al Kongelig Undest og Maade velbevaagen.

Stockholms Slot, den 22de Januar 1824.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

Sommerhjelm."

56   Storthinget d. 9de Februar.

"Hans Kongelige Majestæt meddeler herved Norges Riges Storthing naadigst Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse, siden det i Aaret 1822 afholdte overordentlige Storthing samledes for at raadslaae om Anliggender af høi Vigtighed for Fædrenelandet, hvilke, ved Hans Kongelige Majestæts, af Nationalrepræsentationen understøttede, Bestrebelselser, have faaet et Udfald, der fuldkommen har svaret til Hans Kongelige Majestæts Forhaabninger.

I følge en med den danske Regjering, under 8de November 1822, afsluttet Convention, og et, ved Handelshuset Hambro & Søn i Kjøbenhavn samme Tid negocieret Statslaan, er, i Overeensstemmelse med de af det overordentlige Storthing tagne Beslutninger, i Aaret 1823 Norges resterende Andeel af den forhen fællesdøs danske-norske Statsgjeld blevet til Danmark erlagt, og Udsbet, formedlet det optagne Statslaan, fordeelt paa et større Tidsrum end det oprindeligen bestemte, hvorefter ved Udrethelsen for Statscassen i høi Grad er blevet lettet.

Det er Hans Kongelige Majestæt særdeles tilfredsstillende, at kunne underrette Storthinget om, at det paa Banken af det overordentlige Storthing udstædte Creditiv til Statsudgifternes Bestridelse er

bleven ubenyttet, og at Hans Kongelige Majestæt, ved Hjælp af de almindelige Statsintrader og indkomne Afdrag paa Skatterestancerne, har fundet Udvei til at dække alle Udgifter, hvoriblandt de hidtil forfaldne Renter og Capitalafdrag af de udenrigske Statslaan, — ved regelmæssig Betaling af Renter af de uopsigelige Statsobligationer at styrke disse Statspapirers Credit og fremme deres Circulation, og — ved forud at deponere Vasluta i Sølv, at forebygge den ved Contracterne om de udenlandiske Statslaan betingede Indeholdelse af Told- og Consumtions-Intraderne. Ved efter Omstændighederne at tilbageholde eller fremme Salget af hvad der, efterat Betalingerne paa de udenlandiske Laan ere afholdte, er blevet tilovers af de Summer i rede Sølv og Børlér, som indflyde i Statscassen for indgaaende Told, er der ikke uden Held virket til, at forebygge Coursens Fluctuation, og bidraget til, langsomt at fremme dens gradevise Forbedring. Ligeledes have Bestemmelserne i Lovven af 15de November 1822 viist gavnlig Indflydelse paa Værdien af Bankens Sedler, og den Cours, hvorefter Banken nu er bemyndiget til at omvæxle Sedler med Sølv, har allerede næsten naact det ved bemeldte Lov fastsatte Minimum.

Universitetet vedbliver efter Eone at virke til Videnskabeligheds Fremme og til at danne duelige Embedsmænd, og er Antallet af Studerende ved Universitetet i den senere Tid betydelig tiltaget.

Hans Kongelige Majestæt har naadigst beslæmt, at en Middelskole skal oprettes i Bergstaden Kongsberg, hvori Eleverne skulle nyde saadan Undervisning, at de siden kunne optages i en fuldstændig lærde Skoles høiere Klasser. En lignende Indretning er naadigst anordnet for Larvik, hvis Indvaagere afgive betydelige Bidrag til denne Hensigts Fremme.

De forhen oprettede fuldstændige lærde Skoler i Frederikshald og Skien have begyndt deres Virksomhed. Oprettelsen af disse Skoler, i Forening med Disciplernes forsøgede Antal i de fleste andre lærde Skoler, vil sandsynlig om faa Aar afhjelpe Savnet af Candidater til geistlige Embeder, hvilket Haab ogsaa derved bestyrkes, at ulige flere Candidater have i Aaret 1823 underkastet sig den theologiske Embeds-Examen, end i de foregaaende Aar.

Foruden de Fordele, som tilforn have været tilstaaede Candidater, der vilde ansøge de i længere Tid ledigstaaende geistlige Embeder i Nordlandene og Finnmarken, har Hans Kongelige Majestæt, for

endydermere dertil at opmuntre, ved naadigst Resolution af 13de April 1823 bevilget de derom Ansgende udvidede Fordele, saavel i Henseende til Indkomster som til deres fremtidige Befordring.

Salget af det offentlige Jordegods, i Overensstemmelse med Loven af 20de August 1821, giver fremdeles de bedste Udsigter til, at Oplysningsvæsenets Fond i sin Tid vil blive betydeligt, hvorefter ved Statscassen esterhaanden vil befries for adskilslige samme nu paahvilende Udgifter, samt at de offentlige Stiftelser, der eie Jordegods, ville erholsde en betydelig Tilvært i Indtæakter. Ikke alene virkelig ledige Jordbrug ere solgte, men mange Lejlændinge have tilkøbt sig deres Bygselgaarde, og ere saaledes blevne Ejendomsmænd. I enkelte Distrikter har Salget endnu ikke funnet finde Sted, tildeels af Mangel paa Lysthavende, men fornemmelig, fordi Jordbrugene endnu ikke have været udskiftede af Fælledsskab.

Bed naadigst Resolution af 10de Januar dette Aar har Hans Kongelige Majestæt, for at bevise en større Control med Forvaltningen af de offentlige Stiftelsters Midler naadigst befalet, at Afgjørelsen af Regnskaberne for samme ved Decision skal strax, ligesom og esterhaanden Afgjørelsen ved Revision, henlægges under Departementet for Kir-

ker og Undervisningsvæsenet, og da Stiftsrevisors Embederne for Aggershus og Bergens Stifter for Tiden ere ledige, saa er Bestemmelsen for disse Stifters Vedkommende i begge Henseender traaadt i Kraft.

Den Kongelige Kunsts- og Tegnestole i Christiania virker fremdeles til Kunstfærdigheds og Smags Udbredelse, især blandt Haandværksstanden, og for at give denne Skole en fast Indretning, har Hans Majestæt under 7de October 1822 naadigst udgivet et Reglement, betreffende dens Bestyrelse og Virksomhed.

Boruden den allerede tilforn i Christiania oprettede Sparebank, hvori Summer kunne indskydes og gjøres frugtbringende, indtil Indskyderne ønske Provenuet udbetalt, har Hans Kongelige Majestæt med Velbehag erfaret, at lignende gavnslige Indretninger ere stiftede i Bergen, Trondhjem og Drammen.

Med Hensyn til Vigtigheden af, at Rigets øverste Domstol kan være i uafbrudt Virksomhed, har Hans Kongelige Majestæt fundet det fornødent, at forsøge Antallet af Høiesterets Medlemmer med en Tilforordnet.

Det i Listers Fogderie paabegyndte Veiarbeide gaaer heldigen fremad. Derimod har den Maade,

hvorpaa de af Staten bevilgede Summer til et nyt Veianlæg fra Trondhjems Stift til Jämtland ere blevne anvendte, opfordret Hans Kongelige Majestæt til, at lade Bestyrernes Adfærd undersøge og ved Domstolene paatale.

Den endelige Deling af den forhen fælleds dansk-norske almindelige Enkécasse er, i Overeensstemmelse med Afgjørelsesacten af 20de April 1820, foregaaet ved en imellem Norge og Danmark under 12te April 1823 oprettet Slutningsact. De Summer, som ifølge samme til Danmark skulle udredes, ere, forsaavidt de allerede ere forfaldne, betalte.

De i Følge det overordentlige Storthings Beslutning, som Fond til en Kongeboligs Opsærelse, udfærdigede Statsobligationer ere overleverede en Commission til Forvaltning; passende Grunde ere indkjøbte, og endel forberedende Foranstaltninger trufne: saa at det egentlige Bygningsarbeide, under den nedsatte Commission, vil kunne paabegynnes til anstundende Føraar.

Bevælcomptoiret under Finants-, Handels- og Told-Departementet har Hans Kongelige Majestæt, i Overeensstemmelse med det i Aaret 1821 forsamlede Storthings i underdanigst Adresse ystrede Ønske, saameget villigere ophævet, fra 1ste Januar 1823 af at regne, som forandrede Om-

stændigheder tillode, at saadant kunde skee, uden
Ulempe for Forretningernes Gang.

Til Besparelse for Statscassen har Hans Kongelige Majestæt under 28de Juni 1823 bestemt, at den forrige dansk-norske Speciebanks og Depositscasses, samt den almindelige Laane-Indretnings Instituter fra 11te December 1823 ophæves, og henlagt de disses Bestyrere hidtil anbetroede Forretninger med de udestaaende Fordringers Forvaltning umiddelbar under Finants-Departementet.

Før at gjøre Indfordringen mindre besværlig og kostbar for Debitorerne og kortere for det Offentlige, har Hans Kongelige Majestæt under 28de Juni 1823 naadigst tilladt, at norske Undersætter, som staae i Gjeld til Statscassen for Kornvarer, udleverede paa Credit under Forening med Danmark, maae afgjøre denne Gjeld med Korn in natura, med Tillæg af Renter fra Paakravets Dato, imod at Indleveringen skeer til de offentlige Magaziner inden en Debitorerne forelæggende Frist. Denne billige Afgjørelsesmaade have flere Debitorer antaget, og saaledes vil endeel af disse Fordringer, uden Søgemaal, efterhaanden kunne berigtiges.

Bed fortsat Udmynntning af Statens Tiendes Kobber er der drægt Omsorg for, at Skillemynt ikke skulle manglæ for den indre Nørelse.

Til Opmuntring for Producenterne og Lettelse i Handelen har Hans Kongelige Majestæt fundet passende at bestemme, at de Producter, som til Finmarken indføres fra Spidsbergen og flere Øer i Gishavet, skulle, ligesom Finmarkiske Producter, være fritagne for Tolds Erlæggelse, og at en mindre Afgift end den sædvanlige skal svares af Meel, der indføres til Tromsøe Tolddistrict, at Afgivten af Trælast under een Læst, som udføres i baglastede Skibe, skal være 10 pCt., og at Udførselstolden af Tangaske for Fremtiden skal være nedsat.

Da de preussiske Skibe og Varer tilstaaede Forrettigheder ikke bevirkede den tilsigtede Reciprocitet for den Norske Handel, er denne Magts Skibe og Varer igjen bleven uprivilegerede. Med Mechlenburgske Skibe og Varer er derimod indtraadt et gavnligt Reciprocitys-Handelsforhold, som under 4de August 1823 af Hans Kongelige Majestæt er antaget.

Med Postbefordringen ere adskillige Forandringer til Lettelse for Communicationen foretagne. Saaledes opholdes ikke længer de indenrigske Poster efter den over Frederiksværn til uviese Tider ankomende udenrigske Post. Imellem Bergen og Trondhjem gaaer Posten ikke alene som før over Molde, hvor den formedelst besværlige Særeiser

ikke kan fremkomme til bestemte Tider, og desuden er megen Resico underkastet, men en Postgang imellem Lands og Faabergs Poststaabnerier i Christians Amt er oprettet, hvorved Trondhjems og Bergens Postvei forbindes, og hvorved saavel en sikker Communication imellem begge disse Stiftsstæder er tilveiebragt, som ogsaa Meddelelse mellem flere Egne af Christians Amt lettet. Den ved Placat af 30te Marts 1805 anlagte Postgang imellem Borgensund og Woldens Præstegjeld paa Søndmør er udvidet til det tilstødende Vandelvens Præstegjeld, saavelsom til Selløe Præstegjeld i nordre Bergenhus Amt.

Opstaaede Stridigheder mellem Norske og Russiske Lapper i Østfinmarken, som afgigte Aar har foranlediget en Commissions Assendelse til disse fjerne Egne, have fornyet Hans Kongelige Majestæts Ønske om at see Grøndserne imellem Norge og Rusland nviagtigere bestemte. De i denne Anledning indledede Underhandlinger give grundet Haab om, at Tidspuncten for en saadan forsonsket Grøndseberigtigelse snart nærmere vil blive bestemt.

Hans Kongelige Majestæt har, for saavidt Omstændighederne tillod det, at ophjelpe Stedet Aalesund og dets fiskerige Omegn, tilladt bemeldte Landstedts Indvaanere, at udføre Rogn direkte til Ud-

landet og senere under 29de Juli 1823 i Almins delighed at udskibe til Udlændet Districtets Produkter og igjen at indføre fremmede.

Paa Forestilling af Kongsbergs Sølvverks Direction, understøttet af Commissionen til de Kongsbergiske Indretningers Undersøgelse, har Hans Kongelige Majestæt bevilget et overordentligt Tilskud til Udførelse af visse Forsøgsarbeider i Armen Grube og den dertil ledende Stoll; disse have ikke været uheldige og ansees at kunne erstatte Forskudsdet.

Hoved-Matriculerings-Commissionens Arbeider gaae stadigen fremad, og ere nu med saa Undtagelser fuldførte i Aggershuus, Christiansands og Bergens Stifter, samt i nogle Fogderier af Trondhjems Stift.

Hans Kongelige Majestæt har fundet Anledning til, at forskaffe Storthinget fast Locale i den Christiania Cathedralskole, hidtil tilhørende Gaard, og tillige at afhjelpe Mangelen paa Plads for adskillige offentlige Comptoirer, ved at kjøbe en Gaard i Christiania for Statscassens Regning, og at magtligste denne med Skolebygningen.

Den ualmindelige Fodertrang, som fandt Sted afgigte Aars Horaar, og som begyndte at blive betænkelig, bevegede Hans Majestæt til, i den mest

critiske Tidspunct at aabne Magazinerne i Aggers-hus Stift, og ved offentlig Auction at lade bortsælge store Partier Havre og Byg paa nogle Maan neders Credit, hvorved ikke alene en truende Fare mange Steder afvendedes, men meget Søedefrøe conserveredes og endel nytt bragtes i Omlsb.

Sidste Aars Høsthøst har, paa enkelte Districter nær, været god, og Kornhøsten i det hele over det Middelmaadige, og bedre end Aaret forhen.

Indførselen af Kornvarer vedbliver at være mindre end i forrige Tider, hvortil ved forsaget Flid i Jorddyrkningen bidrages.

Guldefiskeriet ved Skuddesnæs og i Vergens Stift har været drevet med Held, ligesom Torskes-fiskeriet i Romsdals Amt. Fiskeriet i Lofoden i Nordlandene har været usædvanligt riigt og det bedste, der i de sidste 16 til 18 Aar er faldet. Sommerfiskeriet og Selefiskeriet i Finnmarken har derimod været middelmaadigt.

Landets vigtigste Kobberverk Nøraas har i de sidste Aar gaaet mærkelig fremad, hvortil den fem-aarige halve Tiendefrihed for al Kobberproduction og hele Tiendefrihed af Bingelens Grube noget har bidraget. De mindre Verker af samme Slags synes ogsaa ved Hjælp af Tiende-Eftergivelser at komme sig.

Gernverkerne høeve sig af den Vanmagt, hvori uheldige Conjecturer have styrket dem, og lavere Kornpriser, i Forening med lettere Adgang til Kul under mindre Trælast-Nørelse, give grundet Haab om, at denne vigtige Næringsvei igjen vil komme sig.

Selv Trælasthandelen gaaer efterhaanden ud af den Dvale, hvori den var falden, og bedre Priser og formindskede Udgivter begynde ataabne bedre Udsigter for denne Landets saa vigtige Næringsdrift.

Udsigterne for Landets indre Nørelse er saaledes langt bedre end forhen, og synes at bebude en lysere Fremtid.

Uagtet Hans Kongelige Majestæt har ladet være sig særdeles magtpaalliggende ved Besparelser at formindsket Land-Etatens Udgifter, iblandt hvilke Besparelser Inddragelsen af Kongsvingers Fæstnings Garnison her nævnes, for at den til Land-Etatens Udgifter bevilgede Sum kunde tilstrække, har Hans Kongelige Majestæt dog fundet Anledning til at føie Anstalt til at afhjelpe den forhaanden værende Mangel paa svært Skyts.

Elikat Bestemmelserne i §. 6 af Loven af 5te Juli 1816 om Børnepligten noigertigen vorde opfylde ere Foranstaltninger af Hans Kongelige Majestæt satiede.

De paabegyndte Anlæg af en Beding ved
Horten til større Krigsskibes Bygning have forme-
delst Grundens Beskaffenhed modt nogle Vanskelligs-
heder; men disse ere overvundne saaledes, at en
fast Grundvold nu er blevet lagt, hvorpaa Bedin-
gen i løbet af indeværende Aar vil blive fuldført.

Nogle af de til en Fregat-Bygning fornødne
Forberedelser ere trufne, og ville tilligemed Anla-
felsen af Materialierne til en Fregats Bygning
sammesteds i Aar fuldbyrdes.

Den til Orden i Regnskabsvæsenet saa for-
nødne og for Statscassens Interesse saa vigtige
Revision er ved det i Aaret 1822 oprettede Revi-
sions-Departement fremmet.

Af de mange Regnskaber, vedkommende Krigs-
aarene, hvilke henstode uafgjorte, er nu den største
Deel bragt til endelig Afgjørelse, og ved Revisio-
nen af de løbende aarlige Regnskaber, hvilken og-
saa stod endel tilbage, er der avanceret saameget,
at man efterhaandt vil blive i stand til at tage
Regnskaberne under Revision strax, naar de ind-
komme, hvilket ei blot er nyttige med Hensyn til
Statscassen, men ogsaa af Wigtighed for vedkoms-
mende Regnskabsførere.

Hans Kongelige Majestæt forbeholder sig at
forelægge Kongeriget Norges Storthing de Forslag,

Høisamme for det Almindeliges Wel anseer gavnlig, og forventer isvrigt af Nationens Repræsentanters Enighed, Klogskab og Indsigter de tjenligste Beslutninger om de Gjenstande, som af dem tages under Overveielse.

Hans Kongelige Majestæt forbliver Norges Riges Storthing med al Kongelig Maade og Yndest velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot, den 1ode Januar 1824.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Joh. n.

(I., S.)

Sommerhjelm.

J. H. Boge."

Præsidentens Tale ved Storthingets Aabning er saalydende:

"Deres Excellence, Norges Riges Statholder!

Et Decennium er henrunden fra hinst, for vort Fødeland evig mærkværdige Tidspunct, der grundlagde den Constitution, efter hvilc, os altid ærværdige Und, vi Nationens Repræsentanter atter ere her forsamlede for at raadslaae over Fødelands vigtigste Anliggender. Mærkværdigt var dette Tidrum for Verdensborgeren, — inærtegs-

70   Storthinget d. 9de Februar.

digt og vigtigt var det for den norske Statsborger. Vare end vore Byrder under denne svundne Tid ei faa! vare vore Udsigter for Fremtiden stundom mørke! Hvad vare dog disse Byrder mod saa mange af Europas øvrige Nationers, hvor Krigen rasede frygteligen, og hvor det vilde Uhyre, Borgerstvedragt, lod Borgerblod strømmeviis udøses ved Borgerhaand?

Held vort lykkelige Fædeland, vi have ikke kjendt disse Nædsler; og dobbelt Held os! thi Nationen har, under Almagtens Bistand, ved vor store, elskelige Konges uafsladelige Bestræbelser for Rigets Fred og Opkomst, i Forening med dens egne kraftfulde Anstrængelser, overvundet disse Vandfæligheder; de uveirsvangre Skyer ere forsvundne, og blid og velgjørende synes Guds herlige Soel atter at fremstraale over vort elskede Klippeiland.

Saadanne ere de Fælser, de Udsigter, med, og under hvilke Nationens Repræsentanter nu ere sammentraadte. Disse vore glade Forhaabninger forhsies end mere ved Kongehusets nye Tilvært i Glads; thi ei alene er Twillingrigernes Moder, vor elskede Konges lige elskede Gemalinde atter kommen tilbage til vort Norden, og vil, det haabe vi, ogsaa glæde gamle Morge med sin høie Nær værelse; men ogsaa under begge de scandinaviske Folks lydelige

Jubel, er mellem Rigernes saa sjeldne haadefulde
Tronarving og hin ophsiede og ædle Prindsesse
fuldbyrdet den Forening, der skulle sikre vor Roe
og vort Fremtidsheld.

Men er vor Stilling saaledes i saa mange
Henseender forbedret, ere vi ei alene i statsoecono-
misk Henseende gaaede virkelig fremad, men tuse
de det maa ikke endog kjendeligen have viist sig, at
vi i intellectuel Dannelse, at vi, i Indsigt i, og
Gands for vor constitutionelle Forfatning, have
giort Skridt fremad paa Vanen, hvor maa det da
ikke være Nationens Repræsentanter vigtigt, i For-
ening med Hans Majestæt at vedligeholde de Bes-
tingelser, under hvilke disse Fremskridt ere gjorte;
hvor maa det ikke være dem vigtigt at vedligeholde
den Enighed mellem Statens Overhoved og Natio-
nens Udkaarede, uden hvilken, det erkjende vi i
Underdanighed med Hans Kongelige Majestæt, in-
gen constitutionel Stat kan nyde Frugterne af sin
lykkelige Forfatning.

Lader os derfor, vi Nationens valgte Mænd,
Bonde, Borger og Embedsmænd, træde i Forbund
med hverandre om, at Enighed indbyrdes skal være
vore Forhandlings uadskillelige Ledsager; lader os
herved forsikre vor ophsiede Konge, Rigernes sans-
de Fader, at hvilket end Resultatet monne vorde

af vore Forhandlinger med Hensyn til de vigtige Sager, som af Høiſſsamme enten allerede ere, eller fremdeles ville vorde os naadigſt forelagte, altid skulle vore Beslutninger bære Præg af sandt Føder landſind, forenet med usvigelig Troſkab, og hjer telig Hengivenhed og Erbødighed for vor Konge. Og naar vi da i ſin Tid have fuldendt de For handlinger, ſom vi nu under den Alviſes Viſtand med freidigt Mod ville paabegynde, rolige skulle vi da kunne træde tilbage blandt vore Medborgere; thi vi have handlet ſaaledes ſom vi kunne forsvare for Gud og vor Samvittighed, for vor Konge og vort Fødeland.

Gud bevare Kongen og Hans Riger!"

Den til at complimentere Regjeringen udnævnte Deputation afgik fra Storthinget i dette Ærin de, og indfandt ſig igjen med den Veretning, at Hans Excellence Statholderen bevidnede Storthinget den Norske Regjerings Forbindtlighed for den herti viiſte Opmærksomhed.

Storthinget blev derefter udsat til den næſte Dag, Klokken 9 Formiddag.

Aar 1824, den 10de Februar, blev Storthinget holdt.

Committeen for Guldmagternes Revision havde ihenſcenbe til Repræsentantsfuldmagten fra Schien